

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Juridisch medewerker

T 070 370 43 77

Ons kenmerk
730735

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 7 juli 2016

Onderwerp Uw Wob-verzoek met betrekking tot kansspelen op afstand

Geachte mevrouw

Uw verzoek

Bij brief van 1 februari 2016, door mij ontvangen op 2 februari 2016, heeft u bij mijn ministerie een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Vanwege interne afstemming heeft de behandeling van uw Wob verzoek helaas langer geduurd dan wenselijk is. Ik bied u daarvoor mijn verontschuldiging aan en dank u voor uw begrip.

Uw verzoek heeft betrekking op het wetsvoorstel kansspelen op afstand. U vraagt mij om alle documenten die betrekking hebben op de verlaging van de prijzenvrijstelling van € 454,- naar € 250,- en de aanleiding daarvoor en tevens om alle documenten die betrekking hebben op het schrappen van de voorgenomen verlaging en de handhaving van de huidige prijzenvrijstelling. Tevens vraagt u mij om alle documenten die verband houden met de vermindering van de afdracht van de loterijen van 50% naar 40%, inclusief de aanleiding en de motivering daarvoor en het tijdstip van het doorvoeren van de aanpassing.

Bij brief van 11 februari 2016 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 29 maart 2016. In de brief van 22 maart 2016 is aan u medegedeeld dat de beslistermijn met twee weken is opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden. Door de derde belanghebbenden zijn bedenkingen ingediend. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Hiervoor verwijs ik u naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

In navolging van eerder gemaakte afspraken die u heeft gemaakt met het ministerie van Financiën beslis ik hierbij op het eerste deel van de documenten die betrekking hebben op uw verzoek om informatie. Op 24 mei 2016 is dit tevens telefonisch aan u bevestigd door mevrouw [naam] Onderhavig deelbesluit betreft alle "documenten" van de inventarislijst. De e-mailwisselingen volgen in het tweede deelbesluit.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 111 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. De laatste drie documenten van de inventarislijst, namelijk de documenten met de nummers 109 -111 zijn documenten die afkomstig zijn van het ministerie van Financiën. Ik verwijs u voor de overwegingen ten aanzien van deze documenten naar het Wob besluit van de minister van Financiën die deze documenten aanvullend in zijn eigen besluit zal opnemen. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met de nummers 2, 4, 7-9, 14-17, 24, 28, 30-33, 36, 37, 40-45, 49, 50, 55, 57, 75, 76, 79, 80, 95, 100 en 107 openbaar te maken voor zover de Wob mij hiertoe de ruimte biedt. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

De documenten met de nummers 12, 25 en 26 zijn reeds openbaar. Op de inventarislijst in bijlage 2 heb ik de vindplaats van deze documenten opgenomen.

Ik heb besloten de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met de nummers 1, 3, 5, 6, 10, 11, 13, 18-23, 27, 29, 34, 35, 38, 39, 46-48, 51-54, 56, 58-74, 77, 78, 81-94, 96-99, 101-106 en 108 niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik u naar het onderdeel 'overwegingen' van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Ons kenmerk
730735

Datum
7 juli 2016

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten met de nummers 2, 4, 7-9, 14-17, 24, 30-32, 34, 36, 37, 39-45, 49, 50 en 80 staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Ons kenmerk
730735

Datum
7 juli 2016

Voor zover deze persoonsgegevens de namen van ambtenaren betreffen is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Voor genoemde ambtenaren treden – met betrekking tot de door u aangehaalde kwestie – niet op in de openbaarheid. Noch wordt dit van hen verlangd gelet op hun functie. Zij hebben evenmin aanvaard dat hun persoonsgegevens – in verband met de door u aangehaalde kwestie – in de openbaarheid kunnen worden gebracht. Openbaarmaking van de persoonsgegevens van voornoemde ambtenaren zou inhouden dat zij persoonlijk – dus ook buiten het functioneren als ambtenaar – in verband worden gebracht met de door u aangehaalde kwestie en hierop kunnen worden aangesproken. Daarmee zou de persoonlijke levenssfeer van deze ambtenaren in onevenredige mate worden aangetast. Gelet hierop heb ik de persoonsgegevens van deze ambtenaren verwijderd uit het aangetroffen document.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van bepaalde passages uit de documenten met de nummers 3, 4, 5, 7, 8, 21-24, 29, 32, 33, 37, 40, 47, 50, 76, 77, 80, 82 en 104 zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van de personen of organisaties waar deze informatie betrekking op heeft. In deze documenten staat informatie die door derden vertrouwelijk aan mijn ministerie is verstrekt ten behoeve van de ontwikkeling van het wetsvoorstel kansspelen op afstand. De betrokken derden hebben niet ingestemd met de openbaarmaking van deze passages. Openbaarmaking van deze informatie zou ertoe kunnen leiden dat de betrokken derden en mogelijk ook anderen in de toekomst niet meer bereid zullen zijn om mij vergelijkbare, zeer relevante, informatie te verstrekken.

Personen en organisaties zullen minder geneigd zijn om hun reactie op beleidsonderwerpen en voorstellen die aan bod komen binnen het wetsvoorstel

kansspelen op afstand, als ik deze reacties in feite niet vertrouwelijk behandel. Ik acht de kennis en het inzicht dat ik, eventueel via de vertrouwelijke weg, kan verkrijgen bijzonder waardevol voor de ontwikkeling van beleid of wetgeving. De openbaarmaking van de gevraagde informatie zou mijn ministerie en daarmee de Staat onevenredig benadelen.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Ons kenmerk
730735

Datum
7 juli 2016

Het belang van het voorkomen van een onevenredige benadeling van het ministerie met het oog op het ook in de toekomst verkrijgen van deze belangrijke kennis en inzichten en het belang van het voorkomen van een onevenredige benadeling van de personen en instanties die de informatie hebben verstrekt weeg ik in dit geval zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met de nummers 5, 34, 46 en 77 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten niet alleen persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren van mijn ministerie, maar ook de persoonlijke beleidsopvattingen van personen buiten de overheid die ik bij het interne beraad betrokken heb. Zo heeft mijn ministerie een beroep gedaan op een aantal (personen van) organisaties die vanuit hun ervaringsdeskundigheid inzicht hebben gegeven in het licht van het nieuw uit te stippelen kansspelbeleid in het kader van het wetsvoorstel kansspelen op afstand. In dat verband verstrek ik geen informatie over enige beleidsopvattingen die door hen zijn geuit.

De documenten met de nummers 1, 3, 6, 10, 11, 13, 18-21, 24, 27, 29, 35, 39, 47, 51-54, 56, 58-74, 78, 79, 81-94, 96, 97, 99, 101-106 en 108 betreffen conceptstukken en zijn bedoeld voor intern beraad. Voor zover van de conceptstukken definitieve versies zijn aangetroffen en deze conceptstukken afwijken van de definitieve versies is er sprake van persoonlijke beleidsopvattingen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen zal ik niet openbaar maken en zodoende zal ik deze conceptstukken in het geheel niet openbaar maken.

Voor zover daarvoor ruimte is heb ik met het oog op het verschaffen van inzicht in de processen rondom de voorbereiding van het wetsvoorstel kansspelen op afstand, althans de aspecten die u in uw wob verzoek noemt, met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Ons kenmerk
730735

Datum
7 juli 2016

Uit de documenten met de nummers 65, 70, 75, 78, 81, 88, 92 en 95 heb ik alle persoonlijke beleidsopvattingen verwijderd. Het gaat hierbij om persoonlijke aantekeningen of voorstellen van medewerkers die nooit definitief zijn geworden. Na het verwijderen van deze informatie bleef er geen (feitelijke) informatie meer over om aan u te verstrekken. Daarom heb ik besloten deze documenten in het geheel niet openbaar te maken.

Andere (bestuurlijke) aangelegenheden

De documenten met de nummers 2, 3, 7-9, 15, 21-24, 29, 31, 36, 47, 48, 100, 104 en 107 bevatten ook informatie met betrekking tot andere (bestuurlijke) aangelegenheden waar uw verzoek geen betrekking op heeft. In casu betreft het veelal andere aspecten met betrekking tot het wetsvoorstel kansspelen op afstand. Deze informatie valt buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom verwijderd uit de voornoemde documenten.

Wijze van openbaarmaking

Voor zover de Wob mij dit toelaat maak ik de documenten met de nummers 2, 4, 7-9, 14-17, 24, 28, 30-33, 36, 37, 40-45, 49, 50, 55, 75-76, 80, 95, 100 en 107 (gedeeltelijk) openbaar. Kopieën van deze documenten treft u bijgaand aan.

De documenten met nummers 12, 25 en 26 zijn reeds openbaar en voor een ieder beschikbaar. Voor deze documenten verwijs ik u naar de vindplaats, die ik heb opgenomen op de inventarislijst.

De stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,
de Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

S. Riedstra
Secretaris-generaal

Tegen dit besluit en het tweede deelbesluit gezamenlijk kunt u binnen zes weken na bekenmaking van het laatste deelbesluit een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Veiligheid en Justitie, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Ons kenmerk
730735

Datum
7 juli 2016

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Ons kenmerk
730735

Datum
7 juli 2016